

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BÉLA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HIRDETÉSEKET	BUKARESTBEN:
2 LEI	Évente 480 lei Félévre 240 Negyedévre 120 Havonta 42 Kézbesítési díj havonta 10	Évente 500 lei Félévre 260 Negyedévre 140 Ha ontá 50 Bérmintve postán küldve	BRAȘOV-BRASSÓ, Kapu-uca 64-66. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Negyedévre 250 lei Félévre 500 A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő vagy bármelyik hírmunkosunk útján is feladható.	2.50 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. ÉVFOLYAM.

BRAȘOV-BRASSÓ, 1924. január 25. (Péntek)

20. SZÁM.

Még egyszer

és talán utoljára nyílik alkalma rá ennek a kormánynak, hogy jóvátegye iskolapolitikáját tarthatatlan, drákói rendelkezéseit. Még egyszer és talán utoljára revidálhatja azt a megrögzött és rosszulindult rendszert, mely hazai törvények és nemzetközi kötések ellenére a nemzeti kisebbségek kulturáját ellenséges, s veszedelmes tényező gyanánt kezeli. Ennek a szerencsétlen és káros rendszernek, mely mindennel inkább rokon, mint a liberalizmussal, melynek ragyogó címkéjét kormány és pártja viseli, a most tervezett iskolatörvény volna a méltó betetőzése. A kormány olyan kötelezettségeket és terheket készült róni a felekezeti oktatásra, az anyagi és erkölcsi támogatás minden kilitása nélkül, hogy minden szívósságuk és heroikus elszántságuk mellett is össze kell roszkadniuk alattuk. Válságos és már-már kétségbeesztő helyzetükben már csak az segíthet, ha a rendszer hamarosan megbukik, vagy a nemzeti kisebbségek védelmére hivatott nemzetközi fórumok olyan súlyos lépnek fel a békeszerződés feltételeinek megővására, mely elől még ez a makacs, elbizakodott és a törvényesség iránt érzéketlen kormány sem térhet ki.

Azok a tanácskozások is, melyek most folynak Bukarestben az iskola-reform ügyében, valóságos iskolapél-dái a kormány, s főképp a közoktatás-ügyi miniszter kárhozatos mentalitásának. Ezuttal megtörtént az a csodálatos kivétel, hogy ezekre a tárgyalásokra a magyar egyházak képviselőit is meghívták és véleményüket meghallgatták. De az a rideg és visszautasító válasz, melyet Angheliescu miniszter a magyar előterjesztésekre adott, semmi kétséssel nem hagy fenn kétséget és romboló politikája fenntartásáról. A miniszter magatartása csak újabb bizonyítéka annak, hogy benne egy cézári hatalmaskodás rögeszméje fejlődött ki és ennek mindent felakar áldozni, még Románia belső harmóniájának és külső nimbuzsának mindenekfelett való érdekeit is.

Mióta a liberális kormány átvette az uralmat, a közoktatásügy vezetőjének minden akciójában és rendelkezésében ott az a mérgezett tőr, mellyel a magyar kultúrát halálra akarja sebezni; s még azok a futó pillanatok is, melyekben igazságról és méltányosságról szaval, vagy egy-egy értéktelen enyhítést hoz a rettenetes ukázok szigorában, csak a saját erőgyűjtésére való és nem a magyarság kiengesztelésére.

Angheliescu életcélja, törekvése, rendszere, munkája a magyar iskola és a magyar kultúra teljes megsemmisítése. Mint a bosszu vad indulatától eltelt Dariusz szolgájának megparancsolta, hogy mindennap emlékeztesse rá, hogy az athéni ellen irtó háborút kell indítania, ő is mindenre kész. Pteankuk útján minden gondolatát és akaratát, hivatala és hatalma minden lehetőségét erre az egy célra, a magyar szellem feldulására összpontosítja.

A mostani iskolareform, mely törvény alakjában szilárdítja meg a románnyelvű tanítást a magyar felekezeti iskolákban, s a kisebbségi egyházak autonómiájának utolsó bástyáit is felrobbantja, a kulturális jogából eké-
ként kifosztott magyarságot az önvédelem új és az eddiginél egységesebb, erősebb és elszántabb módjára utalja.

A liberális kormánynak még egyszer, s talán utoljára van alkalma rá, hogy végzetes iskolapolitikáját jóvá-

tegye: de ha ez, ami immár nagyon valószínűtlen, nem történne meg, a nemzeti kisebbségek nemzetközi problémáját, a párisi szerződés megtámadott és kigunyolt szentségét magával a kötést biztosítani hivatott népszövetséggel kell megóvatni és respektáltatni.

Erre a létükért küzdő kisebbségeket nemcsak feljogosítja, de kötelezi is a párisi szerződés tizenkettedik cikke, mely szárazon, de világosan megmondja: »Románia hozzájárul ahhoz, hogy amennyiben az előző cikkek rendelkezései (az egyenlő jog, az anya-

nyelv szabad használata, iskolákban saját nyelvükön való tanítás, az állami bevételekből való részesedés, székely és szász iskolai autonómia), oly személyeket érintenek, akik faji, nyelvi, vagy vallási kisebbségekhez tartoznak, ezek a rendelkezések nemzetközi érdekű kötelezettségek és a nemzetek szövetségének védelme alatt fognak állni.»

A tervezett törvényjavaslat ellen tehát a törvény alapján lehet és kell is a jogvédelem nemzetközi fórumához fordulnunk.

Az erdélyi katolikusok képviselői Angheliescu miniszternél

Tulzottaknak találja a miniszter a katolikusok kívánságait

— A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától. —

BUKAREST, január 23. Tegnap este kilenc órakor megjelentek Angheliescu miniszternél az erdélyi katolikus egyház képviselői, hogy a készülő iskolatörvényre vonatkozó észrevételeiket megtegyék. Az értekezleten jelen voltak: Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök, Bielik Imre nagyváradi püspök, Pacha temesvári apostoli adminisztrátor és Balázs kanonok, az erdélyi római katolikus státus előadója. Kivülük résztvettek az értekezleten Tatarescu kisebbségi államtitkár, Valaori vezértilkár, Popalicanu vezérigazgató, Nae Dumitrescu Pteancu vezérfelügyelő, valamint Kräuter dr. és Popovici képviselők.

Az értekezleten Majláth püspök francia nyelven fejtette ki álláspontját, amelyben a katolikus egyház autonómiájának megőrzését, nyilvános, ogu iskolának állami segítséggel való fenntartását, valamint a hívők anyanyelvén való oktatás jogát követelte.

Bjelik nagyváradi püspök felszólalásában csatlakozott Majláth püspök követeléseéhez, míg Pacha apostoli ad-

ministrátor kérte a kormányt, hogy a tanítók román nyelvi vizsgájánál több elnézést tanúsítson, s különösen kérte, hogy a vizsga letételének időpontját teljāk ki.

A tárgyalások folyamán kiderült, hogy

a miniszter a katolikusok kívánságait tulzottaknak és kivihetetleneknek találta,

kijelentette azonban azt is, hogy

az iskolák bezárásának jogát magának tartja fenn,

csak azért, hogy alantós közegek tulajapásainak e tekintetben elejét vegye.

A katolikus egyház képviselői végül kérték a minisztert, hogy ismertesse velük a készülő törvény szövegét. A miniszter azonban a kérés teljesítését megtagadta azzal az indoklással, hogy a törvény még nincs készen s egyébként is meg akarja hallgatni a többi felekezetek képviselőinek véleményét is.

Megalakult az angol munkáskormány

A király elfogadta Macdonald kormányalakítási lista át Bizalmatlansági indítvány készül az új kormány ellen

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

LONDON, január 23. Az angol politika eseményei most szinte ellenőrizhetetlen iramban hajszolják egymást. Huszonnégy órán belül benyújtotta lemondását a Baldwin kormány, a király elfogadta, másfélóra múlva már megbízta Macdonaldot a kormány megalakításával, s mára készen áll az új angol kormány listája is.

A legújabb angol eseményekről a következő tudósítás számol be:

Réggel fél tizkor tartotta meg a Baldwin kormány az utolsó minisztertanácsot, ahol a kormány tagjai aláírták a lemondást. Baldwin miniszterelnök az értekezlet befejeztével, fél-tizenegykor a Buckingham palotába ment, ahol átnyújtotta a királynak a kormány lemondását. A király kegyesen meghallgatta Baldwin előterjesztéseit, aki utódjául a legnagyobb parlamenti párt vezérét, Macdonaldot ajánlotta.

A király Baldwin kihallgatásának végeztével azonnal magához hívatta Ramsay Macdonaldot, aki pontosan tizenkét órakor jelent meg a Buckingham palotában, párthívei Thomas, Clynes és Hendersonnak kíséretében. A kihallgatáson, amely déli egy óráig tartott, a király megbízta Macdonaldot

a kormány megalakításával. Macdonald a megbízást elvállalta.

Délutánra elkészült az új angol kormánylista, amely a következőképen alakult:

Miniszterelnök és külügy: Macdonald.

Lord pecsétőr: Clynes lord.

Lord tanácselnök: Parmoor lord.

Lord kancellár: Haldane lord.

Kincstári kancellár: Snowden.

Belügyminiszter: Henderson.

Gyarmatügy: Thomas.

Hadügy: Walsh.

India minisztere: Sydney Olivér.

Léghajózás: Tompson tábornok.

Az admirális első lordja: Selmaford.

Kereskedelmi: Sydney Wood.

Közegészségügy: Withley.

Földmívelésügy: Buxton Noel.

Skót miniszter: Adamson.

Kultusz: Trevelyan.

Közmunkaügy: Toma Law.

Postaügy: Werner Hartsborn.

Macdonald a kész listával délután öt órakor újból megjelent a király előtt. előterjesztette a névsort, s a király azonnal approbálta. Ezzel Angliának

a mai naptól kezdve munkáskormány-
nya van.

A munkáspárt ellenzéke már meg is kezdte akcióját. Londoni jelentés szerint Sir Kingley Good konzervatív képviselő mozgalmat indított, hogy a parlament összeülése után következő ülésen benyujtsák a bizalmatlansági indítványt a munkáskormány ellen. Sir Kingley azzal érvel, hogy az angol parlament olyan kormány iránt, mely az angol választók-
nak még harmadrészt sem számítja hivei közé, nincsen bizalommal, annál kevésbbé, mert ez a kormány aszocializmusra esküszik, s ezért képtelen arra, hogy az országot a polgárok többségének kívánsága szerint kormányozza.

Hir szerint a bizalmatlansági indítványt az összes konzervatív képviselők alá fogják írni.

Feloszlatják az olasz kamarát Fiume külön képviseletet kap az olasz törvényhozásban

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

ROMA, január 23. A Popolo d'Italia jelentése szerint

Mussolini még e héten, valószínűleg csütörtökön királyi rendelettel feloszlatja a kamarát.

Az új választásokat az olasz alkotmány értelmében négy hónapon belül kőrja. Érdekes körülmény, hogy az Olaszországban a fasiszta uralom felülkerekedése óta most jutnak először szóhoz azok a politikusok is, akik bár nem fasiszták, de a fasiszta kormányt támogatják. Így a választólistákra felveszik Salandrat, Orlandot és Denicolát is.

Mussolini elhatározta, hogy mi-
helyt az olasz-jugoszláv szerződést megpecsételik, azonnal törvényjavaslatot fog benyújtani Fiume képviseletéről, mert az az óhaja, hogy Olaszországnak ez új területén már a legközelebbi törvényhozásban képviselete legyen.

Az új olasz-jugoszláv határ

Az olasz-jugoszláv szerződés nyomán most már végleges rendezést nyernek az eddig vitás határkérdések is, s a határrendezés terve ma már teljesen készen áll, kivéve Szlavónia egy részét.

A határ a Baross kikötőnél kezdődik, amely a Deltával együtt Jugoszláviáé lesz, a Fiumarán át majdnem Fiume város alatt halad, majd Kaslavlól délre, Voloskán keresztül halad Rakekig.

A fiumei kikötő azon része, amely Jugoszláviának jut, ép olyan viszonyban lesz Jugoszláviával, mint a szaloniki kikötő Jugoszláv része. Valószínű, hogy a Canale Grand-ban levő mindhárom motot Jugoszlávia kapja meg. A kikötő adminisztrációjáról még hosszas tárgyalások folynak most az érdekelt államok között.

Menekül a mexikói kormány

WASHINGTON, január 23. A mexikói felkelők két löszerszállító hajót, a mely az Egyesült Államokból érkezett, lefoglaltak. Amint hírlik, a mexikói szövetséges kormány szökni készül Mexikóból, s székhelyét valószínűleg St. Louisba fogja áttenni.

Az udvarhelyi prefektus bemutatkozik

Botrányos jelenet a segesvári pályaudvaron

SEGESVÁR, január 21. Amióta Bratjanu Jonel miniszterelnök átvette a belügyminiszteri tárca vezetését, napirnden van a prefektus és egyéb magas rangú tisztviselők kicserélése. A prefektusok kormány megvilágításban látszólag a közigazgatási konszolidációt célozzák, a valóságban azonban kulisszák megettől pártérdek és főként a vakságig vitt sovinizmus kielégítésére történnek.

Az utóbbi eset látszik fennforogni Udvarhely megyében, amelynek köztestületben lévő és faji különbség nélkül szinte mindenki által szeretett prefektusát, Neamtiut a kormány leváltotta és helyébe Andreast nevezte ki. Andreas multjáról nem sokat és semmijét nem tudunk, de egy esemény élénken rávilágít, hogy mit várhatnak tőle Udvarhelyszék magyarjai.

Folyó hó 13-án reggel egy lugosi családapa, Demeter Gyula, volt árvaszéki elnök, átutazóban volt Segesvárról, ahol az Udvarhely felé menő vonatra várt. Gyermekét, akinek a karácsonyi szabadság után visszatérőben voltak Udvarhelyre, több diákkal elvegyülve társalogtak a váróteremben. Gyorsra bejött a terembe egy hosszú télikabátos, kucsmás, borotváltarcú férfi és hangos szóval el kezdett társalogni egy kis diákkal. Kevesen voltak kíváncsiak, miket mond, de mert a kis fiúcska nem tudott jól románul, az idegen ur elkezdett kiabálni és ez a közfigyelmet odaterelte. A szemmel láthatólag illuminált állapotban levő ur vörös ábrázattal ordította:

— »Porcarie! (Disznóság) Ilyen blastamat, prost (elátkozott és ostoba), hogy lehet egy diák?!« — majd hirtelen a beszélgetés tartalmáról mit sem sejtő Demeterhez fordult, ezt kérdezve:

— »Igaz, amit mondtam?«
Demeter félvállról felelt, mert látta, hogy résszel van dolga. Az idegen erre gőgös pöffeszkedéssel, kiegyenesedve (már t. i. amennyire egy részeg ember kiegyenesedhetik) odaszólt Demeternek:

— »Tudja-e az ur, ki vagyok én? En vagyok Andreas, Udvarhely megye prefektusa.«

Demeter, aki Udvarhelyt jártas ember és személyesen is nagyon jól ismerte Neamtiu főispánt, nem tudván a prefektus-cseréről, anélkül, hogy sérteni akart volna, megjegyezte:

— Híz én ismerem az udvarhelyi prefektust, ön nem az!

Andreas erre éktelen haragra gerjedt. Magából kikelve ordította, hogy Demeter megsértette az állambiztonságot, szidalmazta a román államcsinát és a diákokat izgatta. (Persze egy szó sem volt igaz!) kirohant a tereméből és néhány perc múlva egy csendőrszakaszvezető kíséretében tért vissza és kiadta a parancsot:

— Ezt az urat tartóztassa le!

A csendőrszervezet természetesen engedelmességet és a tiltakozó Demeter karjánál megragadta, hogy kihurcolja a teremből, mire Demeter látván a nemesi erőszakot, önként velük ment.

A folyóson történetesen szembekeleltek egy udvarhelyi bankigazgatóval, aki személyesen ismerte ugy Demetert, mint Andreast. Amidőn megtudta a prefektus által hangoztatott szörnyű vádak, de látta viszont, hogy Andreas milyen állapotban van, szép szóval igyekezett el lehúzni a további atrocitásról, becsületszóval garantálva Demeter személye felől. A prefektus nagy nehezen és sok rábeszélésre elállt végre Demeter bekísérésétől, aki aztán a reggeli vonattal folytathatta útját.

Andreas udvarhelyi új prefektus viselkedését csak az az egy körülmény szépítheti, hogy nem volt józan. Viszont a magyar közmondásnak mégis igaza van: »borban az igazság, és hogy részeg állapotban a farkas is leveti bundáját. Ez az eset élénken látszik igazolni feltevésünket, mely szerint Andreas prefektus ur keserű napokat fog még okozni Udvarhely magyarjainak. Aki minden ok nélkül csendőrkézzé juttat egy békés utazót, csak azért, mert kétségbevonta kiletét, és hazug vádakkal illette, hogy magát megbosszulhassa, az igazságos ember nem lehet.

(-tos.)

Romanizálták a legszebb erdélyi fürdőhelyet

Hogyan szerel le a csikvármegyei prefektus egy háborgó közgyűlést? — Tusnád közbirtokossága nem enged ősi jogaiból

A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.

TUSNÁD, január 22. Csikvármegye pályaudvarán kedden délelőtt féltíz-kettőkor riadtnak megtorpant a székely vasut és a kalauz mély hajlongások között három friss utast kalauzolt be az egyik másodosztályú és klímájára nézve fagypontra alul álló hőmérsékletű fülkébe:

— Pofiti, Domnule prefect! Aici sunteti chiar singur.

A kiéhezettett nagygyűlés

Tényleg az utasok »majdnem« magukra maradtak. Egyikük Spatar István, Csikvármegye plénpüspóval rendelkező prefektusa, a másik X őrnagy, a csikvármegyei Cercul de recrutare vezetője és neje, a doktor őnagysága, akinek még a tekintete is betegeket gyógyított. Mindannyian Tusnád községbe utaztak, ahol e napra volt összehívva Tusnád község közbirtokosságának nagygyűlése. Mire hármukkal rendeltetési helyükre ért a vonat, már egy óra lehetett, s a községznél nagyobb számúban összejött atyafiak bizony erőtlenné kezdtek dacos magabizásukban, mert igen korán elindultak hazulról és éhesek voltak. A prefektuson és kíséretén hamarosan segített Székely Lajosné jegyzőnéasszony pompás főztje, de a tekintetes nagygyűlés nem mert szétszórani, mert ha ilyenkor, ilyen sokatváró daccal leül a székely a pohár mellé, hát bizony hat prefektus sem húzza el onnan többé őket. Mialatt a nagygyűlés üveg-mozog a község háza körül, s a prefektus ebédet, elmondom a közbirtokosság rendkívüli nagygyűlésének igazságos okát és előzményeit.

A tusnádi közbirtokosság adománya

Nagy sora van ennek. Tusnád község közbirtokossága még 1900 évben a birtokrendezés során elhatározta, hogy Tusnádfürdő fellendítése végett 200 katasztrális hold erdőt kiszakít a fürdő környékéről és Tusnád községnek adományozza. A szokatlan adományozás azzal a feltétellel történt, hogy az adományozott területnek az akkortájt népszerűvé váló Tusnádfürdő fejlesztését kiépítését és modernizálását kell szolgálnia, míg a befolyó vételárból egy törzsalap létesítendő a község belső kiadásainak fedezésére. A birtokrendező bíró közreműködésével létrejött egyezség alapján az istenbe bódogult községi előjáróság fel is parcellázta a terület egy részét (talán nyolcvan holdnyi sűrű, pompás erdőséget) s a parcellázási tervet a közbirtokosság hozzájárulásával telekkönyvileg bekebelezte.

Román kézben az ősi közbirtok

A fürdő fellendítéséből sajnos, semmi sem lett, mivel a közbirtokosok világát vatar a nyaralási kedvet alaposan lehűtötte, s mindenkinek nagyobb problémája is volt, mint megfürdeni a Szent Anna tóban, vagy villát építeni a tusnádi közbirtokosság eladományozott területén. 1921-ben azután minden gyökeresen megváltozott, mert a regát szemétt vetett a mesés égalju, pazar levegőjű, vadregényes Tusnádfürdőre, s a Bukarest, Galac és Plojești poros, fülledt, kánikulás délutánjai elől Erdélybe ruccant román tisztviselőcsaládok kapva kaptak a jó alkalmon és összevásárolták a parcellákat. Így történt, hogy az Olt folyó balpartján, pontosan a Tiszás pataktól a Nagykomlós patakig elterülő 220 parcella, (amely a kincstár és a természet jóvoltából ezidőig véderdő volt) csupán román tisztviselő kezébe jutott, holott ezidőben már a tusnádiak is szívesen megvetnék volna az előzőleg négyzöld, önként egy koronáért is hasztalanul kínálgatott parcellákat, amelyeknek eladási ára akkor már parcellánként 3000—3000 lej volt. Az eladás egyetlen feltétele szerint a parcellán az új tulajdonos öt éven belül köteles építkezni. Még hatványozódott a birtokosok elégedetlensége, midőn prefektusi rendeletre az Olt jobbpartján fekvő gyönyörűen termő, napsugaras, mákegészséges Solyomkó aljának a felparcellázására is sor került. Ezt a 16 holdnyi területet a község illetékes helyről jövő befolyásolásra részben bukaresti, részben csikvármegyei, de egynehány kivétellel csupán román nemzetiségű állami funkcionáriusnak adta el.

— Pofiti, Domnule prefect! Aici sunteti chiar singur.

Fürdőfejlesztés és spekulálás

A község eljárásában a közbirtokosság jogait látta megsértve, hiszen az eladományozott 200 holdnyi terület a telekkönyvben máig is a közbirtokosság nevére szerepel és ezért a január 5-én lezajlott választmányi ülésen energikusan tiltakozott az ellen, hogy az ő tulajdonát alkotó parcellák sorsa felett a közbirtokosság meghallgatása nélkül döntson a község. Január 18-án Tusnád község képviselőtestülete és a közbirtokosság együtt ülést tartott, a melyen azt kutatták, hogy voltaképpen ki jogosult eladni a kérdéses parcellákat. Nagyon hosszú megfontolás után arra a megállapodásra jutottak, hogy a parcellák eladásának a joga a közbirtokosságot illeti meg. Még hátra volt a legnehezebb.

Eladják-e az Olt két partján fekvő parcellákat? Január 22-ére, keddre hívták össze a közbirtokosság nagygyűlését a tusnádi község háza, s erre az alkalomra jött el a faluba Spatar István prefektus. A közbirtokosok eredeti terve az volt, hogy

megsemmisítik az összes parcellaeladásokat,

mivel azok a közbirtokosság felhatalmazása nélkül jöttek létre. A földbirtokosság annál is inkább ellenezte a kényeszerű eladásokat, mivel a tusnádiakat valóságos kirekesztették a parcellákból, másrészt pedig 3 év leforgása alatt »eladott« 250 darab, beltelken máig összesen egy-két villa épült, aminek az a magyarázata, hogy

a szerepcsés vevők a rossz papírpénzen összevásárolt birtokokat a fürdő fellendítése és modernizálása helyett nyereszkeedésre fordították,

s a parcellákon egyszerűen tuladtak persze zsiros haszon mellett.

Spatar elnököl!

Délután 3 felé járt az idő, midőn Spatar prefektus elegáns télikabátban, homlokára fésült hajjal, enstiféjű botját maga elé téve, s ujjai között egy sajtót aranynyomásos aláírásával szignált cigarettával időgészkedve, megnyitotta a nagygyűlést. Látnivaló, hogy Csikvármegye prefektusa nem csupán ön tettség elsőből ült le a falusi, fakó tanácskozással főhelyére. Jól tudta azt, hogy több keserű délutánt t szerzene magának azáltal, ha nem jött volna el a fagypontra alul másodosztályú kocsiában Tusnád községbe és tudta azt is, hogyha nem rontaná el ezt az egyetlen délutánját a zárt és elhasznált levegőjű falusi község háza termében, Tusnád közbirtokosainak nagygyűlése a panaszok és elkeseredések vad özönébe fulladt volna. Persze így egészen más volt a helyzet.

Az elegáns prefektus, akinek bámulatosan sima és kellemes a modora, maga vezette a birtokosok gyűlését:

Ott volt velük. Elnököl!

Mintha közös bánat hozta volna össze a székelyekkel a kellemes szónoknak bizonyuló, elegáns prefektust.

Ő szabta meg a mindről a gyűlés folyásának és így magától értetődő volt, hogy a gyűlés nem zárkozik el a parcellaértékesítés megbeszélése elől és ilyen, vagy olyan értelemben határozni fog. Spatar István prefektus elnökli megnyitó beszédében kérte a nagygyűlést, hogy az ő jelenlétére való tekintettel a parcellák belátása szerint döntsenek a parcellák eladásáról. Csak annyit jegyez meg, hogy amennyiben a község nem hagyja jóvá az eladásokat, biztosra vehetik, hogy a legközelebbi hetekben újból kiszáll a agrárbizottság és akkor amugy is azoknak adja a kérdéses területet, akiknek joga van hozzá: az állam hivatalnokainak.

Damokos Bálint 132 közbirtokosok által aláírt javaslatot nyújtott át a prefektusnak, amelynek szövegét Mantsch Reinhold segédjegyző fordította le románra. Kéri a prefektust, hogy a birtokosok sági ügyviteli szabályzat 14 és 15. szakasza értelmében halassza el a közgyűlést 30 napra, amely idő alatt egy bizottság bírálja felül a vásárokat.

Kovács Károly dr. csikvármegyei ügyvéd a közbirtokosság védője arra inti a nagygyűlést, hogy tárgyalja le érdemben a tárgysorozaton szereplő kérdéseket. Figyelmeztette a gyűlést, hogy a mennyiben magára vonná a közbirtokosság a hatóságok haragját, az agrár törvény 14. szakasza értelmében még mindig kisajátítható a szóbanlevő erdőség. Ebben az esetben a közbirtokosok nem 32.000 lejt kapnának egy holdért, hanem 400 lejt s azt is — ötven év múlva.

Gyarmathy Károlynak az a nézete, hogy a közbirtokosok más nem adhatja el, csak a közbirtokosság. Azután meg miért legyen Tusnádon másnak földje, ha az idevalósínak nincsen. Itt van a Molnár Ignác esete. Tisztességes és jó ravalló iparosember. Építtetni akart. Joga van hozzá és mégis elutasított a kérés.

A prefektus felpattan helyéről.

— Mutasson egyetlen olyan kérényt, amit visszautasítottam volna.

Gyarmathy szép nyugodtan elővesz egy írást. Molnár Ignác teljesítetlen kérénye volt.

A prefektus indulatba jő:

— Hát hogyan írtam volna alá ezt a szerződést, ha Ön a pénztárcájában tartogatja! Amit beadtak hozzám — mind aláírtam.

Végül is arra az álláspontra helyezkedett a nagygyűlés, hogy

az Olt balpartján fekvő parcellák eladásához hozzá járul, míg a Solyomkó alatt lévő parcellák eladásához nem adja beleegyezését,

s ha kell a bíróság előtt érvényesíti állásfoglalását, de szépszerével soha nem válik meg ettől a területtől, amely Tusnád község legkínzóbb legelője.

Hiába, Tusnád nem enged jogaiból.

Seidner Imre.

Lenin meghalt

BUKAREST, január 23. Rómából, Párisból, Odesszából, Moszkvából érkező egyhangzó jelentések szerint Lenin, az orosz köztársaság megalapítója és hosszú időn át volt vezetője január huszonegyedikén meghalt. Odesszából érkezett jelentés szerint Lenin halálának hírére hivatalosan megerősítették.

Londonból táviratozzák, hogy a Times moszkvai tudósítójának távirati jelentése is megerősíti Lenin halálának híreit. E jelentés szerint a halál hosszas betegesedés után hétfőn következett be a központi légzőszervek bénulása miatt. Lenin halálát az ezidőszori a Kremlben üléső központi szovjetkongresszusnak is bejelentették.

Lenin ötvenhárom éves volt. Ősi orosz nemesi családból származott. Bátyjával együtt azonban a szélső orosz forradalmároknak sorába állt. Apja még nemesi marsall volt. főiskoláit Szentpéterváron végezte. Forradalmi eszméinek hirdetése miatt, a mikor bátyját a III. Sándor cár elleni merénylet miatt felakasztották, menekülnie kellett. Hosszu ideig külföldön élt, s készítette elő hatalmas koncepcióját, amelyről azt hitte, hogy azzal megvalósíthatja a zokat az eszméket, amelyeket Marx teóriájában összeállított. Mint orosz menekült vett részt a zimmerwaldi kongresszuson, s itt került a radikális szocialisták élére. A háború alatt Svájcban lázas agitátorikus tevékenységet fejtett ki, s amikor a cári uralom Oroszországban megbukott, elkezdettnek látta az időt, hogy eszméit tette valósággá. 1917. novemberében elűzte Kerenszkijt és megalkotta Szovjetországot. A külpolitikai helyzet kényszerére alatt a szovjet fennállásának hat eszendege alatt igen sokat adott fel néha pusztán opportunizmusból, néha azonban a gazdasági kényszer nyomása alatt elveiből, a szovjet rendszer azonban még ma is él.

Amit ellenfelei is elismerték róla: az az ő nagy koncepciója, szívsága, szervezőképessége, s törlötlen akaraterője. Európában új államformát alkotott, a melyet honfitársainak bolgogulását akarta előmozdítani. Hogy sikerült-e ez neki, arra majd az a történelmi fogatás szól, amelynek lapjaira kitörölhetetlenül beírta nevét.

A gyergyói iparosok ünneplik polgármesterüket

Megválasztották az ipartestületi megbízottakat

— A Brassói Lapok munkatársától. —
GYERGYÓSZENTMIKLÓS, jan. 23. Jól esik lelkünknek, ha elvben, a keletlenlégekkel és érdemtelenségekkel bővelkedő időben megemlékezhünk ritkán olyan eseményről is, mely minden szereplőjének örömet okozott. Örömet nyugalmat áhító lelkünk, ha találkozunk közéleti férfiakkal, akik minden elfoglaltságát félretéve, bennünk, embertársaikban első sorban az embert becsülik meg ha arra érdemes, s akiket tetteikben kizárólag az igazságosság és méltányos elbírás vezet.

A gyergyószentmiklósi ipartestület legutóbbi közgyűlése meleg szeretettel ünnepelte Florea Gyulát, Gyergyószentmiklósi polgármesterét, aki ezen a közgyűlésen hivatalos minőségben megjelent. S az őszinte beszéd, melyben Florea az iparosoknak iránta megnyilvánuló ragaszkodását megköszönte, még bensőségebbé mélyítette a viszonyt, amely a város első tisztviselője és a polgárság között fennáll.

Az ipartestület közgyűlését az iparhatósági megbízottak megválasztására hívta egybe az elnökség. Megjelentek azon Florea Gyula polgármester, a városi tanácsnak, mint elsőfokú iparhatóságnak törvény szerint kiküldött képviselője, aki elnökölt, Gáspár Máté ipartestületi elnök, Stengel Károly al-elnök, dr. Szenkovits Andor iparhatósági biztos, György Béla jegyző és az iparosok nagyszámában.

Florea polgármester elnök nyitotta meg a közgyűlést a megjelentek szíves üdvözlésével. Az ipartörvény vonatkozó szakaszaira figyelemmel hívta fel továbbiakban az iparosokat, hogy a folyó évre megválasztandó husz iparhatósági megbízottat, társaik s az erre jogosult kereskedők közül úgy jelöljék ki, hogy a nagyon fontos ipari érdekeket a legmegfelelőbbek képviseljék. Kéri egyben a közgyűlést, hogy nyilatkozzék a választási módját illetően, szavazás útján óhajta-e azt, vagy közfelkiáltással.

A közgyűlés az egyhangú felkiáltással megjelölt választás mellett dönt, amint a múltban is szokásos volt.

György Béla jegyző terjeszti be most javaslatát a megválasztandó iparhatósági megbízottakra, felolvassa neveiket. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadja el jegyzője javaslatát, illetve a felolvasottakat, s a folyó évre a következőket választja meg megbízottainak: Berkovits Lázár, Szabo Márton, Szócs Áron, Buslig János, Bara Ferenc, ifjú Sajgó Imre, Barna István, Váradi Károly, Buslig Márton, Szabó József, Balázs Ferenc, id. Burján Károly, Leopold József, Kacsóvszki Béla, Dániel Károly, Kádár János, Blénesy Károly, Kozma Gyula, Miklós Ottó, Bodrogi Áron.

Gáspár Máté az Ipartestület elnöke emelkedik erre szólásra, s Florea Gyula polgármesternek mond köszönetet, mint a város első tisztviselőjének, s mint embernek hivatalbeli, s magánérinkezésbeni korrekt viselkedésért. Felemlíti beszédében, hogy Florea polgármester úgy állama és nemzete, mint városának kisebbséghez tartozó polgársága iránti kötelességét mindig becsületesen és hiven teljesítette. Minden közügy, elsősorban az iparosság érdekei iránt megértő figyelemmel volt s a törvény parancsainak hű teljesítése mellett az iparosság érdekeit minden erejével önzetlenül támogatta. Hosszas eljenzés kíséri Gáspár elnök szavait miközben Florea Gyula polgármester emelkedik szólásra.

— Jól esik — mondja — a bizalomnak személyem iránti spontán megnyilatkozása. Ugy magán, mint közéleti ténykedéseimet mindig az igazságosság és emberszeretet vezérelte. Sajnos a közhivatal viselő ember ön-zellen munkálkodásáért többször gán-

csot, ám elismerést ritkán kap. Nem vágyódtam taps és babér után soha. A sebekért, melyeket közéleti harcaimban kaptam, kárpótolt az én legszűkebb társadalmam, családom: feleségem és gyermekeim. Ha fájt a lelkem, enyém vigasztalt meg, ha örült, ők osztoztak az én örömömben. Jól esik azonban az elismerés virága, melyet a hivatalnok rögzös útján most az önök szeretete nyitott számomra. Köszönöm

bizalmukat, s ígérem, hogy jövőendő munkásságomban is iránymutatóm a becsület és igazság lesz!

A megjelentek lelkes eljenzése zuhogott fel a polgármester szavai elhangzásán, s a népes közgyűlés felemelő hangulatban ért véget.

Vasárnap, 27-én tartja évi rendes közgyűlését az Ipartestület három órai kezdettel, s elvárja arra összes tagja pontos megjelenését.

Egyhangulag fogadták el Magyarország szanálási tervét

Bethlen István gróf miniszterelnök nyilatkozata Magyarorszag vis onya a kisananthoz

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, január 23. Bethlen István gróf miniszterelnök, a Pesti Napló munkatársának kijelentette, hogy a népszövetség szanálási tervét egyhangulag elfogadták. Meggyőződésük fejezte ki, hogy a jövőteli bizottság legkésőbb tíz nap alatt meghozza végleges döntését. Lehetetlennek tartja Bethlen, hogy utolsó pillanatban újabb nehézségek támadhassanak.

A magyar bizottság az antanthatalmak aggodalmaskodó ellenvetéseit lojális magaviseletével letudta győzni, s bár pénzügyi tervezetben nem ölt testet Magyarország minden kívánsága, mégis mindazt tartalmazza, amit Magyarország az adoni általános különös viszonyok között mint maximumot elérhetett. Londonban sikerült tisztázni a kérdést, hogy Magyarország nem azért akarja ujjaépítését keresztülvinni, mintha ki akarná vonni magát szerződésbeli kötelezettségei alól. Ez a nyilatkozat azután nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a szanálási tervben való megegyezést elősegítsék.

Bethlen a kisanant és Magyarország közötti viszonyt igen jónak jellemezte.

Meg van győződve arról, hogy köztük a politikai érintkezés rövidesen barátságossá válhatik.

A londoni értekezlet hozzájárult ahhoz, hogy a politikai légkörbe mielőbb világosságot derítsenek. A magyar kormánynak sikerült bizonyítani,

hogy a magyar nemzetnek csupán két fő célja van: a pénzügyeinek rendbehozatala, s a jó viszony fenntartása szomszédaival, szóval a szerződések teljesítése.

Bethlen végül kijelentette, hogy mélyen meghatotta őt az a nagyfokú érdeklődés, amelyet londoni tartózkodása alatt Magyarországgal szemben mindenütt tanúsítottak, valamint az a szívélyesség, amellyel György király őt a kihallgatáson fogadta.

Bethlen miniszterelnök a Reuter távirati ügynökség tudósítójának is nyilatkozott, s kijelentette, hogy a ma megtett lépés előfoga segíteni Közép-európa gazdasági, pénzügyi és politikai téren rendezett állapotok megteremtését. Reméli a jövőteli bizottság kedvező döntését. Magyarország számára arra, hogy a kölcsön elhelyezése nél az angol piac fog vezetni, s megelőzi a többi államokat.

A Reuter jelentése szerint a magyar ujjaépítés terve nyomban hatályba léphet, mielőtt a politikai feltételeket tartalmazó első jegyzőkönyvet az érdekelt hatalmak aláírták és a jövőteli bizottság meghozza a kívánt döntést. A második jegyzőkönyvet csupán a magyar állam megbízottainak kell aláírniok. Most a legközelebbi lépés lesz, hogy a népszövetség képviselői Budapestre utaznak, hogy a magyar kormánnyal együtt működve a költségvetési programot kidolgozzák, s a független jegybankot megteremt-
sék.

Poincaré és Benes bukás előtt

A francia miniszterelnöknek a frank zuhanása, a cseh külügy-miniszternek a francia-cseh szerződés miatt kell távoznia

— A Brassói Lapok munkatársától. —

BRASSÓ, január 23. Azok az események, amelyek az utolsó két héten megadták Európa politikai életének szanzációját, nem maradhattak hatás nélkül azokra a politikusokra, akik ezeket az eseményeket előidézték.

A fogadtatás, amelyben egy a kisanant, mint Európa többi érdekelt államainak kormányai a francia-csehszlovák szerződést részesítette, most már kétségtelenné tette azt, hogy egy Poincaré, mint Benes, ha talán nem is lőttek bakot a szerződés megkötésével és nyilvánosságra hozatalával, teljes diplomáciai kudarcot vallottak. Európa politikája idegenkedve fordul el ettől a szövetségtől, és az a sakkhuzás, amelyet Nincsis és az olasz kormány képviselői tettek a francia-cseh lépéssel szemben, nyilvánvalóvá, sőt többé-kevésbé nevéssé tette Poincarékat, s megadta nekik a kegyelemdőfést.

Ennek az elhibázott diplomáciai lépésnek egyik legeklatánsabb megnyilvánulása a többi között Franciaországgal szemben a francia franknak végzetes zuhanása volt. S úgy látszik ez fogja megadni a végső választ Poincaré politikájának. Amint egy párisi távirat jelenti,

francia parlamenti körökben komolyan számolnak azzal, hogy a kormány a kamarában a frank zuhanásamiat kisebbségben marad,

ami Poincarénak azonnali bukását vonná maga után.

Az eshetőség annyira komoly, hogy már a bukás után bekövetkező lehetőségekkel számolnak. Politikai köröknek, bár többé-kevésbé biztosra

veszik a bukást, az a véleménye, hogy Poincarét — aki a leszavazás után lemondani lesz kénytelen — újból meg kell bízni a kormányalakítással, mert mint a Petit Parisien a francia felfogásra eléggé jellemző módon írja:

Poincarét azért sem szabad végleg elejteni, mert eltávolítását a németek diadalujjongással fogadnák,

Franciaországot tehát tönkretetheti Poincaré egy gazdaságilag, mint politikailag — mert a francia miniszterelnök másodszor leendő kinevezése után sem igen fogja megváltoztatni eddig követett politikáját — de Németországnak örömet szerezni nem szabad, még ezt a relatív örömet sem, mert Poincaré után sem jön jobb.

Természetes, hogy a francia politika illetlen hullámsága maga után rántja Benes csehszlovák külügyminisztert is, aki országa szekerét a nagy francia automobilhoz madzagolta. Benes tudvalevőleg ezidőszent Londonban időzik, ahol azonban nemcsak a magyar kölcsön ügyében tárgyal, de Csehszlovákiának veszendőben levő pozícióját akarja menteni, amennyire még lehet. A cseh-francia szerződés, s az azt követő olasz-jugoszláv szövetség következtében

Benes elvesztette eddigi tekintélyét és Csehszlovákia eddigi közép-európai vezető pozícióját.

Most az angol befolyás teljes felülkerekedése már csak napok kérdése, s miután Csehszlovákia egy ipari, befolyásos nagyhatalom támogatása nélkül teljes jelentéktelenségbe süllyedt, Be-

nes arra kényszerül, hogy Franciaország támogatása helyett — amely ma már aligha lehet hathatós — Anglia felé orientálódjék. Néhány nap múlva tér vissza Benes Londonból, s érkezését követő napon megtartja expozéját a cseh kamarában. Mint egy prágai jelentés mondja

cseh politikai körökben az a hangulat uralkodik, hogy Benestől számon fogják kérni az elhibázott politikát.

Benes pozíciója ma egysegyedül attól függ, hogy mennyire tudja Londonban az angol politikusokat Csehszlovákia számára megnyerni és Anglia eljátszott rokonzenvét annyira-mennyire visszaszerezni. Tény az, hogy Csehszlovákia Franciaországgal elvesztette súlyát Közép-európában, s a súlypont most biztosan azon van, ahhoz, hogy Anglia és Olaszország felé toldódjék e.

Zárják, egyre zárják a felekezeti magyar iskolákat

Tömeges iskolamegintés Udvarhelymegyében

— A Brassói Lapok tudósítójától

SZÉKELYUDVARHELY, január 23. Régi nótá, elcsépett nótá, alig érdemes fel-eleveníteni, hiszen már mindenki előtt ismeretes a cégér, mely alatt a felekezeti magyar iskolák hol megintésben, hol bezárásban részesülnek, a kultura, civilizáció, jog, törvény, igazság és Trianon nagyobb dicsőségére.

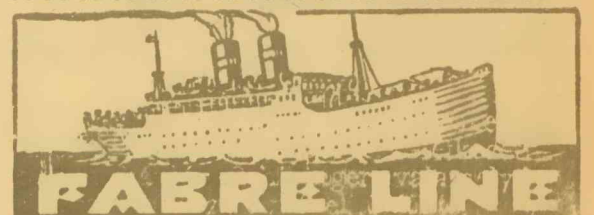
A nagy attrakcióban most Udvarhelymegyére került a sor. A székeludvarhelyi revizorátus ugyanis, mint tudósítónk írja. 439—1923. XII. 15. számú átiratában, amit a román kat. tanfelügyelőséghez intézett, arról értesít, hogy az

atyhai, szentléleki, bogárfalvi kadicfalvi, betlenfalvi, homoródre-metel, méréfalvi, kápolnásfalvi, szentegyházfalvi, farkaslaki, szentkirályi, lengyelfalvi, zetelaki, ülkei, oroszhegyi, karácsonyfalvi és székelyszereszturi román kat. elemi iskolákat

figyelmeztetésben részesíti. A figyelmeztetés alapjául szolgáló közismert ismérvek között szerepel a felszerelés hiánya, a helyiség meg nem felelő volta, a tanulók fogyatékos román nyelvi ismerete, sőt a tanítónak román nyelvi nem tudása, ami miatt a

bogárfalvi román kat. hat osztályos elemi iskolát, nemsokára a megintés után, be is zárták.

Hát igaz, ami igaz, hogy a bogárfalvi tanítónő még nem tudja a román nyelvet, de viszont az is igaz, hogy tanulója és tanulóva tanítja. Kár volt tehát az erre történt hivatkozással bezárni a bogárfalvi osztály iskolát, melyért a derék falusiak minden áldozatot meghoztak, mert nekik felekezeti iskolára volt szükségük. De hiába! A falu tervez s a hatalom végez. S ha a hatalom valamit akar, akkor ez úgy történik, ahogy a hatalom akarja. Ezért zárult be a bogárfalvi román kat. elemi iskola ajtaja, vagyis megérthetően azért, hogy az ott felállított állami elemi iskola melynek felállítását nem kívánta a falu sem iskolaiügyi érdek nem tette szükségessé élni tudjon és szorványos tanulói létszáma a bezárt felekezeti iskola tanulóiból megtízszereződjék. Hogy aztán kényér nélkül maradjon egy törekvő, a román nyelvet elsajátítani akaró szegény tanítónő, ki tördök vele Az ilyesmi, enyhén szólva, bagatell.

FABRE LINE

Francia hajózási társaság.

Direkt vonalak átszállás nélkül.

**CONSTANTA direkt NEW-YORK
CONSTANTA-IAFFA-MARSEILLE
CONSTANTA — CANADA
CONSTANTA DÉLAMERIKÁ**

Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet érdeklődni

**„Sarnia” Pasagiu Comedia Bukarest
és „Reclama” Cluj.**

Rador 697

**Zsák
Zsineg
Kötél**
HÁVÁS DEZSŐ
TINISZÁRA 8878

HIREK

— (Uj brassói pénzügyialigazgató.) Florea Auréli, a brassói pénzügyigazgatóság adminisztrációs osztályfőnöke két pénzügyi aligazgatónak neveztek ki.

— (Február tizenharmadikán tárgyalják a Hitler-pórt.) Berlinből jelentik: A Hitler-pórt február tizenharmadikán tárgyalják Landsbergben, ahol a vádlottak most is fogva vannak. A tárgyalásokat azért nem tartják meg Münchenben, nehogy lápot nyújtsanak a Hitler-mozgalom újholi feléledéséhez.

— (Jenő főherceg házassága.) Genfből jelentik a Matinnak, hogy Jenő főherceg feleségül veszi Burghardit, a szász királyi hercegnőt.

— (Hadbírók elé állítják a kisbecskereki csendőrök támadóit.) Temesvári munkatársunk jelenti: Beszámoltunk róla, hogy Kisbecskerek községben a sváb parasztlakosok felláztak a csendőrség ellen. A lázadás oka az volt, hogy Schibinger Vilmos ottani gazdálkodó János nevű fiával együtt megtámadta Serb Péter csendőrkapitányt, aki a szakállhízi csendőrség segítségével lezárta a két Schibingert. A svábság másnap dorongokkal felfegyverkezve megtámadta a csendőrkapitányt és összeütközés után kiszabadította a két foglyot. A temesvári ügyészség bevezette a vizsgálatot, amelynek eredményeképpen Schibinger Jánost, apját, Schibinger Vilmost és bátyját Miklóst, továbbá Pappert J. és Pichert J.-t letartóztatták és Nagyszebenbe szállították, ahol a hadbírók vizsgálata után indít eljárást ellenük. Serb Pétert, akit előbb Schibingerék, majd pedig a lakosság véresre vertek, ezidő szerint a temesvári csendőrkórházban ápolják. Hír szerint az ügyészséghez jelentés érkezett a kisbecskereki csendőrök ellen, akiknek viselkedését kifogásolja a feljelentés.

— (Amerikai filmtrükkkel meg akadályozott vasúti katasztrófa.) A felsőtömösi vasúti szerencsétlenség történt. Midőn ma délen a tömösi állomáson átbogott a bukarest-nagyvárad gyorsvonat, arról értesült a váltóról, hogy az Arad felől nagy késéssel érkező gyorsvonat ugyancsak Felsőtömös felé roghat. Mivel mást nem lehetett, egy hirtelen elhatározással a teljes sebességgel robogó gyorsvonatot a vakvágányra állította a akárcsak egy amerikai filmben, a gyorsra is szaladt erre a vágányra. A veszedelmet már már elháríthatatlanná tette az a körülmény, hogy a vakvágányon száguldó gyorsvonat mozdonyának feke felmondta a szolgálatot, amidőn egyik kalauz észrevette a veszélyt és nyomban megállította a vészféket. Mivel a vágányon magasan fekvő hótömeg is lecsökkentette a mozdony sebességét, a vonat annyira lassított, hogy két vagon kiugrásán kívül egyéb baja nem történt a vonatnak és az utasok is épen uszták meg a dolgot. Két perc később beszaladt a felsőtömösi pályaudvarra az ellengyors, amely kétségtelenül összeütközött volna a Bukarest felől jövő vonattal, ha utolsó pillanatban nem támadt volna mentő gondolat a váltóról. Nagyon szomorú, hogy manapság állandóan ilyen hajszálakon mulik az utazók közönség életbiztonsága.

— (Esküdt Lajost hármas bűntény miatt letartóztatták.) Budapesti jelentik: Az Uj Nemzedék írja, hogy az őrizetbe vett Esküdt Lajost az előlenséget feltételek alapján zsarolás, lopás és rágalmozás miatt letartóztatták. Valószínűleg még ma átkísérik az ügyészségre.

— (Gyárégés Marosvásárhelyen.) Marosvásárhelyről jelentik, hogy tegnap éjjel egy óra tájban a Mesztics-ágy műhelyében tüz ütött ki, s a kivont tüzoltóság a nagy tüzet csak reggel 9 órakor tudta lokalizálni. Érdekes, hogy pár hónappal ezelőtt a Mesztics-ágyban ugyanezen a helyen állott műhelyépülete porrá égett, amiből azt következtetik, hogy mindkét esetben a tűz gyújtogatásból származott. A rendőrség az ismeretlen tettes ellen erősen nyomoz.

Legjobb szabású ruhák mérték után csak W. & G. SCHUL-nál.

— (Amsterdamban tartják meg az ideieucharisztikus világkongresszust.) Bécsből jelentik: Az ideieucharisztikus világkongresszust, sorrend szerint a huszonhetediket, az idén Amsterdamban tartják meg július 22. és 27-ike között. A katolikusok legnagyobb évi ünnepségén a pápa természetesen most is képviseltetni fogja magát.

— (Öngyilkos lett, mert elle nezték a házasságát.) Gyergyószentmiklósról írja tudósítónk: Baricz Ödön, 19 éves alfalvi kereskedő azon való bánatában, hogy hozzátartozói ellenezik házasságát, fejbe lötte magát. Öngyilkosságát lefekvés után követte el, párnáit s a paplant fejére borítva, hogy a lövés zaját meg ne hallja. Huga reggel vette észre az öngyilkosságot. Még élt ekkor s két napi szenvedés után hunyt el.

Tökéletes szabású raglánok csak NEUMANN-nál

— (Még csak kétszer fekszünk le) s elmehetünk a Brasovia szennázóinak ígérkező elítélésére. A bál kedélyességét már az is biztosítja, hogy a 2. vándorszínház kitűnő zenekarán kívül Pusztay Béla népszerű cigányzenekara is közreműködik. A bálterem pazar díszítése seménytelenül fog menni.

— (Elevenen elégett a belgrádi színház fűtője.) Belgrádból jelentik: A belgrádi Nemzeti Színház pincéjéből tegnap délután kétségbeesett segélykiáltások hallatszottak az uccára. Amikor a rendőrség a színház pincéjébe ment, a fűtőházban borzalmas látvány tárult a szem elé. A szénkemencében az izzó parázson egy ember égő hullája feküdt és a pincét az égeti huszaga töltötte be. A rendőrség vizsgálata megállapította, hogy a szerencsétlenül járt ember Macskics Nikolának hívják és a belgrádi színház központi fűtőházának a gépésze. Macskics szívbajos ember, akit már többször fogtak el epileptikus rohamok és ilyenkor a szerencsétlen ember összeesett és a színház személyzete csak nagynehezen tudta magához téríteni. Macskicsot tegnap valószínűleg szintén epileptikus roham fogta el, épen akkor, amikor a szénkemencébe ajtatták kinyitotta. A szerencsétlen ember belezuhan a kemencébe és irtózatot keltett a közönség között.

— (Gyermekeket találtak.) A brassói kórház gondnoksága közli: hogy a vasut közelében egy tizenéves napos erőteljes, egészséges fiúgyermeket találtak. A gyermek jelenleg a kórházban van, és a gondnokság most nevelőt keres neki. Aki fel akarja nevelni, az jelentkezzen a kórház gondnokságánál.

Legelőgásabb angol fehérneműk mértékre W. & G. SCHUL-nál.

— (Az Izraelita Nőegylet közlése.) A Brassói Izraelita Nőegylet közlése: Azon is hálás köszönetet mond mindazoknak a hölgyeknek és uraknak, akik a január 11-iki álarcosbál sikeréhez hozzájárultak szívesek voltak. Külön köszönetet mond dr. Blecha Odónné urnének, ki a nagyhatású táncgyűlést rendezésével és helyettesítésével kötelezte halálra a nőegyletet.

— (Megölték, mert nem tudta a leckéjét.) Temesvári munkatársunk telefonálja: Embertelenül kegyellen eset történt Resicán egy semmi kímélettel nem érdemlő, minden emberi érzéshől kivétel nélkül állami tanító iskolából kifolyólag. A resicai áll. iskola egyik növendéke a tizenéves éves Varnev Vazul tegnap kétségbeesetten ment az előadásra. Midőn a fiu nem tudott felelni a Lalaganel Trandafir állami tanító megragadta a gyermek fejét és addig verte a padhoz, amíg a gyermek koponyatörést és agyrázkódást szenvedett, majd pedig a helyszínen meghalt. A gyilkos tanítót letartóztatták és beszállították a lugosi ügyészség fogházába. Resicán óriási felháborodást keltett az eset.

— (A munkásság álarcosbálja.) A brassói összmunkásság vigalmi bizottsága vasárnap este minden tekintetben sikerült álarcos táncestélyt rendezett a Vigadóban. A táncestély mindvégig a legkedélyesebb hangulatban folyt le.

— (Festvérek, akik meggyilkolják egymást.) Temesvárról tájékoztatnak a Brassói Lapok: Rejtélyes dráma játszódott le Temesvár külvárosi proletárnegyedében. Vukov Vitomir, akit a mai napon haza szabadságra, fej és mell-lövessel holtan találtak lakásában a székfűrészhöz támasztva. Öccse Vukov Zsiva 20 éves henteskedő hátulról kapott fej-lövessel ágyán fekve haldokolt, midőn rájuk akadtak. Beszállították a kórházba, ahol rövidesen meghalt. Így tehát örök rejtély marad, hogy miért pusztította el egymást a két testvér.

— (Műsoros estély Nagyborosnyón.) Nagyborosnyó község képviselőtestülete, a ref. egyháztanács és dalárda január 19-én dicséretes egyetértéssel erőlködés és anyagiilag fényesen sikerült műsoros estélyt rendeztek a beszerzendő harangok javára. Az estély a község háza ujonnan restaurált dísztermében folyt le, melyet a helybeli és vidéki díszes közönség zsúfolásig töltött meg. A dalárda a műsoron három számot töltött be s precíz előadásával méltán megérdemelt tapsokat aratott. Paál Ferencné, Barabás Lajos és Bartha Árpád Farkas Imre „Hóval fedett sírok” című gyönyörű trialógját adták elő nagy hatás mellett. Hegecs Jenő „Nem jut eszébe” című egyfelvonalas balladát pedig kitűnő, összefüggő előadásban Paál Ferencné, Bartha Irén, Paál Ferenc, Kónya Miklós és Hajdu Ferenc mutatták be a közönség tündető elismerése mellett. Barabás Lajosné, Márta: „Füredi bál” című költeményét szavalt nagy hatással. Műsoron kívül Butyka Vilmos csengő rimekben nemes humorral jellemezte a község számottevő egyéniségeit. A szüneteket Havadi Sándor nívós konferálása töltötte ki.

— (Betiltják Tutankhamon sírjának további kutatását.) Kairóból jelentik: Az angol kormány Zoglu pasát megbízta a kormányaiakításával. Zoglu pasza kijelentette, hogy a kormány vezetésének átvétele után betiltja Tutankhamon sírjának további kutatását.

(*) A Cassanova emlékirata című film zajos sikere arra készítette az Apolló igazgatóságát, hogy esütörtökön is műsoron tartsa ezt a poetikus szépségektől valóssággal hemzsgő elsőrangú német filmprodukción. Beregi Oszkár férfiassága és egyéni művészlátása szuggesztív erővel eleveníti meg a nagy Don Juan szerelmi kalandjait. Az Apolló következő műsora A megalázottak és elnyomottak, Dostojevszky világhírű regényének a filmváltozata. Főszerepben Lya Mara és Erich Kaiser Titz. Figyelem! A velencei kalmár főszerepét Harry Liedtke és Henny Porten kreálja.

— (Műkedvelői előadás Bereken.) A berecki Katholikus Népszövetség kettős ifjusága január hó 27-én a Teakafé vendéglőben a harangalap javára műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. A lelkes műkedvelői gárdát Almási Tihamér „Cigány Panna” című három felvonásos népszínművét mutatja be. A rendezőség élén Adorján Károly plebános áll. Fejér Györggyel.

Legnagyobb vázlatok uridivat-kölönlegességekben W. & G. SCHUL-nál.

(*) Még egy napig fut a Cinema Modern vásznán a „Királynő kegyence” meghódítva az elegáns kiállításért és izgalmas csellelményekért rajongó közönséget, hogy átadja helyét a dán komikum legkiválóbb alakításának: Pat és Patacsónak. Ezt a két világhírű slágert követi a slágerek slágere: a bűbajos magyar filmdiva: Lenkefy Lea szereplése az „Aszszony-e vagy leány”-ban, s a következő műsorok is mind olyan meglepetésszámba menő szennázciók, amelyek az előadás napjait ünnepnappá vannak hivatva avatni.

(*) A borszéki borvíz az ásványvizek királya. Nagyban eladás az Aronsohn H. és Tsa cégnél. Telefonszám 7. Üvegenként kapható a Frajti Orghidan kapu-uccai fűszer és csemege üzletben.

Butorok nagy választékban Fürdő- és szálloda tulajdonosoknak, míg a készlet tart

- alkalmi vétel -

Varrógépek állandó raktáron. Kérjen árajánlatot: Baumgarten Géza Marosvásárhely. Főter 50 és 28-30 Tel. 194

Iparvállalatok, mezőgazdák és kereskedők fehér sózott

szalononát

2-4 táblásig, I-a olvasztott dísznőszirt, fűstölt és paprikás stráf szalononát napi áron alul beszerezhetik:

HERCZ IMRE cégnél Nagyvárad, Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 32. sz. Telefon 4-33. A ápitatott: 1911

23878-923. tan. szám.

Hirdetmény.

Több kérelmezés folytán a Károly herceg, volt Kolostor-ucca 38. sz. alatti városi házban levő üzlethelyiség bérbeadását nyilvános szóbeli árlejtés útján.

Ezen árlejtés megtartatik f. é. február 12-én d. e. 10 órakor a városi gazdasági hivatalban Ötvös-ucca 3. sz. 11. emelet, 3. ajtó. A kikiáltási ár Lei 10000.— A bérnegyedéenként előre fizetendő a városi pénztárba.

Brassó, 1924. január hó 16.

7280 A városi tanács.

700-924. tan. szám.

Hirdetmény.

Köztudomására hozatik a nagy vezérkar 28. számú és az V. hadtestparancsnokság 156. számú rendeletei folytán, az összes mindennemű közhatóságoknak, hogy az államvasuti és a posta, távírda és telefon hivatal hivatalnokain kívül a hivatalnokok részére a „Certificat Model D I. vizája 1924. évi február hó 1-éig meghosszabbított.

Ezen víza a fenti határidőpontig a helybeli kerületi kiegészítő parancsnokságnál fogantatosítandók, ahol a legénységbeli köz-hivatalnokok, akik mozgósítás esetén a hivatalokban, amelyben szolgálatot tesznek nélkülözhetetlenek, ugy a Model D I. Certificatokból mint a más katonai okmányokkal (livret) személyesen jelentkezni tartoznak.

Brassó, 1924. évi január hó 21-én.

7278 A városi tanács.

MODERN MOZGÓ

1924. január 24:

A királynő kegyence.

7 fevonásban.

Matador - ujdonság.

Főszerepben: Mindszenty Maria, Erich

Kaiser Titz, Karl Götz.

Jön! Pat és Patacschon. Jön!

MŰVÉSZET

Uj Dürer-kép. A bécsi Képzőművészeti Múzeum egy ideig teljesen ismeretlen Dürer-féle festményt szerzett meg szerencsés körülmények mellett. A kép 35-20 cm. nagyságú és egy szép ifjú velenzei nőt ábrázol, vörös, aranyhimzésű ruhában, egy korábbi átfestés nyomait mutatja és jelzésül a Dürer közismert monogramjával van ellátva. A kép valódiságát Dr. Günek Gusztáv a múzeum igazgatója kétséget kizáró módon megállapította. — A képet egy »kis« olasz műkereskedő ajánlotta fel a múzeumnak, aki valódiságáról maga sem volt erősen meggyőződve, és ennek a körülménynek köszönhető, hogy a múzeum megszerezte a ritka műkincset, mert ha véletlenül egy u. n.: »nagy« kereskedő kezébe kerül, Európa számára elveszett volna, ami annyival inkább nagy veszteség lett volna, mert jelenleg egyetlen egy eladó Dürer-kép sincs európai magántulajdonban. Az új szerzemény, mely egyike Dürer legszebb női arcképeinek, Lengyelországból származik. A bécsi Képzőművészeti Múzeumnak eredetileg 9 Dürer-képe volt, egyet ezek közül Mária Terézia a prágai képtárnak ajándékozott, egy másodikát József császár cserébe adta a firenzei képtárnak olasz mesterek képeiért.

SPORT

(x) A Brasovia korcsolyázó versenye. A csütörtök esti műkorcsolyázó versenyre az előkészületek megtörténtek, a Brasovia vezetősége által most alkalmazott jégmester a pályát teljesen rendbe hozta és kitűnő jéget csinált. Az estélyi versenyre való tekintettel újabb két ivlámpa lett felszerelve, úgy, hogy a jégpálya pazar fényben uszik. A verseny este nyolckor veszi kezdetét, utána pedig hockey mérkőzés lesz a kolozsváriak kitűnő hockey csapata és a Brasoviák között, mely utóbbi a következőképen áll fel: Jancsika, Nanyoks, Csiky, Steinhardt, Erdő, Gönczy, Schwetter, Tartalék; Constantinescu és Tritsch II.

(x) Ujuszótehetség Ausztráliában. Amerika mellett mindenkor Ausztrália volt az uszó östetességek hazája. Az olimpiászra való készülődés napfényre fogja hozni az új tehetségeket, Uj csillag tűnt fel Charles Stuart személyében, aki csak mostanában kezdett versenyezni, mindössze 17 éves, s a Sidneyben megtartott versenyben ötven yardot 24.4 mp. alatt uszott.

(x) Kapószak a svéd trénernek. A közelmúltban három ország — Belgium, Ausztria, Törökország — kért a svéd szövetségtől tréneret, hogy az atlétikákat az olimpiászra előkészítse.

Elsőrendű, BÜKKTÜZIFÉ

száraz BÜKKTÜZIFÉ

wagontelekekben ab feladó állomás vagy házhoz szállítva legutányosabb áron megrendelhető

SZIKLÁS fatermelőnél

Brassó, Weisz Mihály-u 6 Telefon : 508.

248 Nagyobb hajtószíjgyár

keres jól bevezetett

UTAZÓT

a műszaki szakmából azonnali belépésre. A román, magyar nemet nyelv tudá a megkívánta ok. — Kimerülő apania ok bizonyítvány masolatokkal és fizetési igények megjelölésével

„Hajószilutató” jellegre a kiadónváltalba kértnek.

KÖZGAZDASÁG

Magyarország és az utódállamok kereskedelmi szerződéseinek akadályai

Irta: MATLEKOVITS SÁNDOR dr

BUDAPEST, január 22. A külföldi kölcsön aktuálisá tette a kereskedelmi politikát. Az ország gazdasági szanálása parancsoló kötelességgé teszi a nemzetközi kereskedelem szabályozását. Magyarország kereskedelempolitikai tevékenységében teljesen elszigetelt az utódállamok. Magyarország nélkül nincs megközelítőleg az államok egymásközti kereskedelmében sem, viszont az új államalakulatok kereskedelmi relációinak állandósítása nélkül egész Európa kereskedelmi világát is bizonytalanság uralja. Magyarország pénzügyi viszonyai külállamok segítségére szorulnak, a külföldi tőke segítségének pedig a nemzetközi forgalom biztonsága, a béke és kivitel tilalmak leépítése, a vám-tarifák stabilizása, szóval a kereskedelmi szerződések kötése, az előfeltétele. Magyarország vezető államférfiai többször tették kísérletet, hogy a szomszéd államokkal felvehessük a normális forgalmat, kereskedelmünk és iparunk nemkülönben kívánják a kereskedelmi szerződések megkötését. Az országban tehát él az a tudat, hogy a kereskedelempolitika szerződések útján szabályozandó. Nem hiányzik az akarat, az okok, amelyek a cél elérését késleltetik, sőt veszélyeztetik, rajtuk kívül keresendők. Az okok az utódállamok ellenséges érzületében, a kereskedelmi politika általános prohibítv irányzatában és a trianoni békének a legtöbb kedvezményről szóló rendelkezéseiben keresendők.

Szomszédaink, Ausztriát kivéve, még nem tartanak ott, hogy ellenséges és részben gyűlölemtel hangulatokat arra a diáponra tompították volna, a melynek gazdaságilag másra utalt szomszédok közt fenn kellene állania. Ezeknek a szomszédoknak még egész sor jogi kérdést kell szabályozniuk, hogy kereskedelmi szerződés legyen köthető. Itt van a kisebbségek kérdése, az utelvény, a vámrevízió, a szabályos vasuti csatlakozás megteremtése, a letelepedési engedély, stb. Ezeknek szabályozása nélkül a kereskedelem a hatóságok önkénykedésének van kitéve és nem fejlődhetik. A kereskedelmi szerződések

kötésének további akadályai a tilalmak rendszerében rejlik. A Portorosóban e tekintetben előterjesztett magyar javaslathoz az utódállamok nem járultak hozzá és így ez a rendszer tovább virágzik. Már pedig a nemzetközi kereskedelem csak ott ismer el tilalmakat, ahol ezeket háborus állapot, az egészségügyi tekintetek és egyedárusági szempontok indokolják. Gazdasági tekintetek a közelítást és drágaságot sem véve ki — nem lehetnek a tilalmak behozatalára mértékadó. Harmadik akadály a legtöbb kedvezmény dolga. Valamennyi győztes állam, illetőleg szomszédaink is, minden ellenérték nélkül élvezhetik nálunk a vámkezelésnek harmadik fél számára nyújtott előnyeit. Magyarország így magasabb vámokkal kénytelen a többi exportállammal való versenyt felvenni. Hogy ez milyen nehéz helyzetet teremt Magyarország számára, konkrét példák bizonyítják. Iparunk érdekében vámszerződést kell kötünk Jugoszláviával. Természetesen Jugoszlávia a mezőgazdasági cikkeket, mint gabona, gyümölcs, fűszerek, tojás stb. vámjának mérséklését kívánja. Viszont itt van Románia, amely talán még erősebben van ezen a ponton érdekelve és nagy koncessziókra volna a Romániába való import dolgában hajlandó. De ha előbb Jugoszláviával kötünk szerződést, akkor Románia a trianoni szerződés alapján nyomban ugyanolyan tarifákat élvezetére léphet, tehát nincs semmi érdeke, hogy velünk kereskedelmi szerződésről tárgyaljon. Ugyanez az eset áll elő az ipari államok tekintetében is. Amennyi kedvezményt például koncessziók ellenében Ausztriának nyújtanak, mindaz egyszerűen ölébe hull Csehszlovákiának, tehát ez utóbbi nem kénytelen vámjait velünk szemben mérsékelni.

Nem Magyarországon mulik tehát, ha a kereskedelempolitika nem térhet a szerződés vágyára, hanem a nagytalpak, amelyek a gazdasági viszonyok teljes félreismerésével diktálták a békét, felelősek, a kereskedelempolitika anarchiáért, amely a viláfgazdaságot megbénítja.

hogy az osztrák szakkörök számításai szerint az osztrák fának Hollandiában való elhelyezési lehetőségét éppen a most életbe léptetett vasuti tarifaemelés bénítja meg, mert az osztrák fa az a 2—3 hollandi forinttal drágább a hollandiai árnál, amelyet a tarifaemelés folytán támadt különbözet terem.

Angliát legelső sorban a skandináv államok látják el fával. — Svédország, Norvégia, Finnország. A romániai fának azonban Anglia emellett is biztos piacot jelent és csak exportörvények és kereskedelmi kormányunkon mulik, hogy mennyire tudjuk azt kihasználni.

A mai pénzpiac

Szerda, január 23

A világpiacon az angol font és a francia frank szilárdulása tűnik szembe az utóbbi a lej helyzetét is javította, bár éppen ma gyengült pénzünk jegyzése.

Az erdélyi pénzpiacra délelőtt 34.85 lejes svájci franknak megfelelő árfolyamokon indult meg az üzlet, később azonban 34.75-ig csökkentek az árfolyamok, mert Párisban a lej ma aránylag jobban értékelték, mint tegnap este. Árfolyamok: cseh korona 5.86—5.84, angol font 8.53—8.50, olasz lira 8.82—8.76, francia frank 9.10—9.20, egy lejért 355—353, osztrák s ma már 185—190 magyar koronát adtak egy lejért. — Kevés üzlet volt, az is inkább magánfelekkel.

Délután a helyzet nem igen változott. Bukarestben este felé némi vételkedv mutatkozott, de az árfolyamok emelésére ez nem volt elegendő.

Mai valuták:

Zürichi devizák: egy dollár 5.79 és fél, egy angol font 24.51, száz francia frank 26.50, száz olasz lira 25.20, száz cseh korona 16.80, száz dinár 6.62 és fél, száz leva 4.15, száz lej 2.87 és fél, tízezer magyar korona 2.05, tízezer osztrák 0.81 és egyenlő svájci frank.

Budapesti devizaközpont árfolyamai egy angol font 128070—140420, egy olasz lira 1325—1450, egy dollár 30300—33300, egy francia frank 1395—1545, a többi változatlan.

Bukaresti déli zárlat. Valuták: egy francia frank 9.40—9.50, egy angol font 880—885, egy dollár 201—201 és fél, egy olasz lira 9—9.10, egy svájci frank 35 és fél—36, egy cseh korona 575—580, egy Napoleon arany 780—790, egy leva 1.30—1.35, egy török lira 100—102, egy drachma 4—4.10, egy dinár 2.15—2.20, száz magyar korona 0.60—0.65, száz osztrák korona 0.29—0.30 lej. Devizák: Páris 9.10, London 8.54, Newyork 202, Milánó 8.80, Zürich 3.5, Prága 5.88, Budapest 0.80, Bécs 0.28 és egyenlő.

(—) Budapesti értéktőzsde. A mai tőzsdénapon az árfolyamok kevés papíremelkedése mellett általában a tegnapi szintvonalra süllyedt vissza, sőt egyeseknél lényegesen hanyatlottak.

Zárlati árfolyamok ezer koronában Magyar hitel 640, Osztrák hitel 168 és fél, Salgó 652, Rima 130, Délivasut 103. Államvasut 403, Kohó 43, Atlantika 4.425, Ganz-Danubius 2830, Kőszén —, Papír 43, Násici 2.200, Szlavonia 132, Országos fa 280, Földhitelbank 280, Viktória 194, Kereskedelmi hitel 24 és fél, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1440, Urikányi 880, Láng 157, Lipták 18, Schlick 101, Brassói 355, Zabolai 136 és fél, Baróti 12, Cukoripar 3.625, Klotild 115, Temesi szesz 115, Hungaria Műtrágya 280, Leszámitoló 113 és fél, Magyar-Cseh Bank 23, Nova 140, Kronbergerfa 15 és fél, Közuti 38 és fél, Csáky 24, Izzó 7.45, Magnezit —, Viktória Rutor 10 és fél, Ofa 686, Lomomsoki 12 és egyenlő, Pesti Hazai 4.380, Fegyver 1.410.

(—) A Banca Albina brassói devizaközpontjának telefonszáma 602 és 94. — Vesz és elad mindennemű idegen devizát effektív bankjegyet a legjobb árfolyamokon.

(—) Két törvény a vízjogról. Bukarestből arról értesülünk, hogy már a legközelebbi időben tárgyalni fogja a kamara a vízjogra vonatkozó két új törvényt, ezek közül az egyik a szoroson veti vízjogot foglalja össze, a másik pedig az energia-források kihasználását, ez az utóbbi nemcsak a vízierőket, hanem más energia forrásokat is felöleli.

(—) A nemzetközi hitel újja építése. Ugy értesülünk, hogy angol, hollandi, német, svájci és skandináv pénzügyi körök igen élénk és nagyszabású tárgyalásokat folytatnak a nemzetközi hitelszervezet kiépítésére nézve, mert a mai helyzet az egész világ gazdasági életének végleges elsorvadását vonhatja maga után.

(—) A brassói Vendéglő Egylet közgyűlése. A brassói vendéglő-ök szálldások, kávéosok és korcsmárosok egylete a hó 27-én, szombaton délután 3 órakor a Fehér bárány szálloda heliségekben évi rendes közgyűlést tart, s kéri a tagok teljes számban való megjelenését.

(—) Milyen állami vállalatokat fognak kereskedelmi alapon helyezni? Bukaresti tudósítónk jelentése szerint többek között az állami mezőgazdasági és erdőbirtokok, az állami bányák, vasművek, és gépgyárak, az állami fürdőtelepek, a hivatalos lap (Monitorul Oficial) és az államnyomda, a katonai fegyvertár, az állami lőgazdaságok kereskedelmi alapon való helyezésére nézve folynak tárgyalások.

(—) A kisajátított földek árának megfizetése. Bukaresti jelentés szerint a birtokbárlóhelyezési központi pénztár befejezte a Regátban kisajátított birtokok kisajátítási árának folyosítását, abból 20 százalékot mindenütt visszafutva az átírások befejezéséig, ezután a besszarábiai birtokok kerülnek sorra, és majd azután az erdélyiek.

(—) A kisázsiai szén. Bukarestben igen előnyösnek tűntetik fel a kisázsiai szénre vonatkozó szerződést, melyet a CFR az angol kereskedőcsoporthal kötött, mert a szállítványok tíz óra alatt román kikötőbe juthatnak, azonban attól tartunk, hogy ennek a szerződésnek is van valami hibája, mert a szállító angolok most azt kívánják, hogy a román állam építsen a szénbányákhoz kikötőt, — ugyanis ez idő szerint nem tudják megrakni a hajókat szénnel.

(—) Az osztrák fapiac. Bécsi tudósítónk jelenti, hogy az osztrák fakiviteli illetéket felére szállították, de ugyanakkor a vasuti szállítási díjakat jelentékenyen emelték s így az osztrák fa a külföldi piacokon a kiviteli illeték leszállítása mellett hátrányosabb helyzetbe került az ediginél, különösen az osztrák fatermelés szempontjából legfontosabb alsó és felső ausztriai és a steiermarki viszonylatokban.

1000 kgr. tűzifa 554.— Lei

Megrendelhető:

KOCSIS A., faárugvár. Telefon 187.
SIPOS F., Irodája Buzasor 9. Tel. 584,
CHRISTEL M. Iiszt kereskedő Kut-u. 17

REGÉNY CSARNOK

Simonyi obesterné.

Regény.

(20)

Irta: KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA.

Odaült szorosan a férfi mellé.

— Szeretem alázatosan; szeretem odaadással. Vadul, vakon, bálványozva, mindent feledve, lángoló örüllettel és mennyi gyönyörűséggel.

Hangja eltikkadt a belső hőségétől.

Simonyi szívében önkéntelen visszhang ébredt e forró vallomásra, mint ahogy egy sokáig némán heverő lant megrezdül a művész ujjai alatt.

Érezte, hogy agyát, mint valami köd, borítja el a mámor.

Édesen hízelt lelkének a leány szerelme és mégis csillapította, csendesítette:

— Kegyelmednek nem szabad így gondolkodnia; mert ez az erős szenvedély az örvénybe, a bukásra vezet. Egy nőnek pedig az erkölcsi bukása után — nincs többé feltámadása.

Mária az erkölcsi prédikációra forró csókkal felelt és kifutott a szobából.

Dalolva szaladt végig a folyósón, hol Juliával találkozott.

Mind a ketten a szobájukba siettek.

Mária nagy elragadtatásban megelégedett a Lizi tanácsáról és az unokanővére nyakába borulva, meggyóna a Simonyinál történeteket.

— Megmondtam neki, hogy szeretem! — fejezte be határozatosan.

Julia halálra vált arccal hallgatta a szenvedélyes kitérőket. Szívét fájdalmas érzés szorította össze; miről nem tudott magának számot adni. Csak azt érezte: hogy gyűlöli Máriát. Gyűlöli és undorodik tőle. Ugy összeszorította a torkát ez az érzés, hogy alig tudott hangot adni.

— Mit akarsz te tulajdonképpen a major urral? — kérde végre.

— Megakarom hódítani. Félig már sikerült! — tette hozzá diadalmasan. — De ez nekem nem elég. Azt akarom, hogy örültséget kövessen el miattam.

— És ezzel sárba taposod a saját érnedet.

Mária gunyosan föl kacagott:

— Mi az érnéd? Üres szófizma. Nekem nincs rá szükségem.

— Megbolondultál Mária? —

— Nem. Megokosodtam. Én nem vágyom házasságra; csupán a szerelemre vágyom. Mert a szerelem az Isten és a természet törvénye; míg a házasság az emberek törvénye.

Julia tágira nyílt szemekkel nézte a szenvedélyében felolvadó unokanővért. Lassan elhúzódtól mellőle, mint a belpoklostól. Az ördögöt vélte látni maga előtt.

E perctől fogva elhidegült teljesen a leánytól, kire eddig úgy tekintett, mint valami felsőbb lényre. A szülőinek nem szólt semmit, azonban igyekezett távol tartani magát tőle.

A főstrázsamester ur napokon keresztül viaskodott a lelkiismeretével. Az Apór Annával való hét évi együttélés jobb erkölcsöket csepegtetett a szívébe. Irózott annak a gondolatától, hogy egy intelligens leánnyal viszonyt kössön. Hiszen ha asszony lenne, ez nem volna előtte se első, se utolsó! De — így.

Hiller polgármester ur olyan jóindulattal volt hozzá és ő ezt egy családi botrányal köszönje meg!

Ilyen napokon tartozkodó és kimért volt Máriával szemben, mi még fokozta a leány örült szenvedélyét és ennek forró csókokkal és öleléssel adott kifejezést.

— Mária! Kegyelmed még a szentet is el tudná csábítani! — En pedig nem vagyok szent... Óvakodjék tőlem! — mondta egy napon Simonyi.

A leány nem szólt semmit, csak a vállára dőlt; behunyta szemét és félig nyitott ajakkal várakozott. A férfi majdnem a harapásig csókolt erősen fellobbanó szenvedélyében.

Eszelős kívánság égett a vérében. Hátározott.

Azért a leány arca fölé hajtotta fejét. Ragyogó és szenvedélyes szemek a szemébe mélyesztette.

— Szeretlek! — sugta forrón — és mivel te épp olyan örülten szeretsz, miért ne legyünk egymásé?

Mária, mint forróságtól ellankadt virág, fekdült a kebelén.

(Folyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Alolítottak a szív legmélyebb fájdalomával tudatják úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében, hogy a forrón szeretett jó feleség, szerető gyermek, testvér, unoka, meny, sógornő és rokon

Bernád Józsefné

sz. GYÖRFFY ERZSÉBET

f. hó 23-án reggeli 3/4 órakor, életének 21-ik és nagyon boldog házasságának 6-ik hónapjában rövid súlyos szenvedés után az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványai f. hó 25-én, pénteken délután 3 órakor fognak a Csatorna-ucca 2. B. szám alatti gyászházba, a bolonyai róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

Lelkiudvéért az engesztelő szentmise áldozat f. hó 26-án, szombaton reggeli 1/28 órakor fog a róm. kath. plebánia templomban az Egek Urának bemutatni.

Brassó, 1924. január hó 23.

A gyászoló család.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!

Párológató és finomító

készülékeket vörösréz-ből, valamint egyéb vörösréz-munkát gyárt a vörösréz- fém- és gőzkazánygyár, vas- és fémöntőde

Fabritius Testvérek, Nagyszeben—Sibiu.

526

!!!! GYŐZŐDJÖN MEG SZEMÉLYESEN !!!!

NEM MESE, HANEM VALÓSÁG, HOGY

SOCI GYÖRGY POSZTÓÁRU GYÁRI LERAKATÁBAN

A JANUÁR ÉS FEBRUÁR HAVI FARSANGI IDÉNYRE MINDEN RAKTÁRON LEVŐ BEL- ÉS KÜLFÖLDI POSZTÓ- ÁRUBÓL A NAPI ÁRBÓL

!!!! BRASOV, !!!!

WEISZ MIHÁLY-U. 18.

10 SZÁZALÉK

ENGEDMÉNYT AD!

RAKTÁRON TART MINDENFAJTA BEL- ÉS KÜLFÖLDI SZÖVETET

A LEGOLCSÓBBTÓL A LEGFINOMABB MINŐSÉGIG.

LEGOLCSÓBBTÓL A LEGFINOMABB MINŐSÉGIG.

LEGOLCSÓBBTÓL A LEGFINOMABB MINŐSÉGIG.

LEGOLCSÓBBTÓL A LEGFINOMABB MINŐSÉGIG.

ELADÁS NAGYBAN ÉS KICSINYBEN !!!!

RAKTÁRRÓL ELADÓ GÉPEK.

Gőzgépek:

2 drb. 60—70 HP félstabil gőzgép 12 atm. 200 ford. A. Heucke gyártm.

25—30 HP gőzlokomobil 8 atm. 130 ford. Ruston Proctor gyártm.

20—25 HP gőzlokomobil 7 atm. 120 ford. G. Sigl gyártm.

Motorok:

7 HP nyersolajmotor, 400 ford. Bolinder gyártm.

6 HP benzinmotoros favágógép vasváz, 600 ford. Rapid gyártm.

4 HP benzinmotoros iparvasuthajtógép, Puch gyártm. hajtány v. iparvasuti kocsik hajtására, hasznos teher 2500 kg.

Villamos gépek:

6 HP villanymotor, forgóáramu, 220 Volt, bécsi gyártm. Egyenáramu dinamogép 110 Volt, 15 Ampére, Ganz gyártm.

Malomgépek:

1 sz Nemzeti gabonatisztítógép 600 kg. Óra, Graepel gyártm.

2 sz ventilátor, Schiel gyártm.

2 sz tömlős porszűrő, Schiel gyártm.

Transmissiók, szíjkerekek stb.

Famegmunkáló gépek:

500 mm vastagsággyalugép, előtéttel, Weiss Manfréd gyártm. 700 mm szalagfűrész, Kirchner gyártm.

Komplett cséplő garnitúra:

12 HP benzinlokomobil 1911. évbeli, Podwinecz & Heissler gyártm.

1000 mm cséplőszekrény 1913. évbeli Hoffherr & Schrantz gyártm.

CSIHA & RÁKOSI
Brassó, Egres-u. 7. sz.

Telefon 3—82. Sürgőny cím: CSIHA BRASOV. Telefon 3—82.

HAVRE — NEW-YORK

Gyorspostajáratok:

Kanada—Kuba—Mexikó—New-Orleans Haiti—Antillák—Észak-afrika-felé. Felvilágosításokat nyújt:

SOC. „SARNIA“

Pasagiul Comedia BUCUREȘTI és „RECLAMA“ CLUJ.

Ügyes, kaucióképes eladókat, „Singer“ varrógépek részleteadására, Sepsi-szentgyörgy, Csikszere, Gyergyó-szentmiklós és vidékére azonnal felvesszünk. Eddigi foglalkozás mellékes.

SOCIETATE PENTRU COMERCIAL CU MASINI DE CUSUT 7222

„Singer“ Bourne & Co,

Brassó, Árvaház-ucca 17. sz.

516—924. tan. szám.

Hirdetmény.

A városi tanács 25472—923. számú határozata szerint a volt lóhusszék a Fekete- és Villa-ucca sarkán levő árusító-bódé bérbe adatik nyilvános szóbeli árlejtés útján.

Ezen árlejtés megtartatik folyó évi február hó 6-án d. e. 10 órakor a városi gazdasági hivatalban Ötvös-ucca 5. szám alatt, II. em., 3. sz. ajtó.

A kikiáltási ár 5000 lei.

A bér negyedévenként előre fizetendő a városi pénztárba.

Brassó, 1924. évi január hó 17-én.

7279

A városi tanács.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2— lei. — Vastagabb betűvel 4— lei. — Legkisebb apróhirdetés 20 lei.

Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk. — Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, aki aztán pontosan továbbítja kiadóhivatalunkhoz.

Eladó egy 4 lóerős, ágregátor 10 volt, 10 amp. Ára 34 000 lei. Érdeklődni Maiorul Mura vendéglőben, Kolostor-ucca 9. 7245

Gyermektelen házaspárnál Bukarestben február elsejére kerestetik egy jól főzni tudó, felületlen meghízható mindenestény, lehet korosabb öregegy is, havi 600 lei fizetéssel és az utiköltség megtérítésével. Ajánlatokat Damian, Bukarest, Căsuța Postală 24., Szóbeli információ Brassói Lapoknál Révész-nél. 7244

Eladó egy 4 ütéses Laurin-Klement autó jó állapotban elköltözés miatt. Esetleg egyenáramú villanyberendezésért is elcserezném. — Érdeklődők forduljanak Irtelhez, Berger műmalom S-szentgyörgyön. 7258

1 drb jég készítő gép eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Gróf Miksa Árpád jószágigazgató-sága Zabolafüvésztelen. 6220

Nemétül beszélő fiatal magyar szakácsnő 800 lei és egy szobaleány 600 lei havi bérrel, azonnali belépéssel kerestetik Brassóban, Fellegváros 11. 7285

Megvételre keresek kéz alatt egy jókarban levő pianinót. Cincrac 18. sz., vagy Constantinescu állomástól Brassó. 7284

Szovátán, az alsó telepen Györffy-féle villa 4 szoba, konyha, istálló, kocsiszín egy és fél holdas kerttel eladó. Cím: Vadász János ács, Szovátán. 7283

Világos szobát keresek szabóműhelynek a belvárosban. Cím 7282. szám alatt a kiadóban.

Eladó ruhák, kosztümök, cipők. Vasut-ucca 8. sz. 7281

Keresek egy urilányt gyermekemmel, aki a háziariásban is jártassággal bír. Cím 7289. szám alatt a kiadóhivatalban.

Hálószoba berendezés olcsón eladó. Megtekinthető Hirsch-ucca 26. szám alatt 12-től 2-ig. 7288

Elegáns frakk és mellény seymebéssel közepertmetre eladó. Cím a kiadóban.

Hirdessen a Brassói Lapokban.

Ia. feketehalmi száraz бүкktűzifára

rendelések felvételnek a

MORSCHER A., Kolostor-ucca 11 és SCHWABE ÉS TÁRSA, Kórház-ucca 64 alatti üzlethelyiségekben. Saxonia 2086

TELEFON 11 94.

ACÉLLEMEZ ÜZLETI

REDŐNYÖKET

Esslingeni ablakfaredőnyt, Napellenző szerkezeteket gyártunk és legolcsóbban szállítunk. Aránylással díjtalanul szolgálunk

HALÁSZ TESTVÉREK

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD) STR. CUZA VODA (SZACSVAY-U.) 17

Orgona- és harmonium-gyár WÉGENSTEIN LIPÓT FIAI

Temesvár.

Ajánlják kitűnő hangú, művészi kivitelű

Orgonáikat. :: Pedálos harmoniumok

kápolnák részére állandóan raktáron. Orgonajavítások, tisztítások és hangolások pontosan eszközöltetnek. — Költségvetéssel és harmonium-árjegyzékkel díjtalanul szolgálunk.

1000 kgr. tűzifa Lei 730.-

Megrendelhető az Erdélyi Leszámitoló Banknál, Virág-sor 12. szám alatt.

RÉPÁTI ÉGVÉNYES GYÓGYASVÁNYVIZ.

35 esztendő óta forgalomban, a kül- és belföld leg-híresebb orvosai által ajánlva gyomor, vese, hólyag-bántalmak-nál, valamint köszvény- és reumatiz-musnál. !!!!!!!!!

FORRÁSKEZELŐSÉG:

E.O. & L. THEIL

BRASSÓ,

VASUT-UCCA 25 SZ.

Lelkiismeretes, tiszta kezelés, minden mesterséges befolyástól mentes, természetes termék. Borral vegyítve kellemes ízű kapható minden jobb vendéglőben, tüzser és ésvánváz-üzletben.